

Bakgrunn for vedtak

Vassbrekka kraftverk

Førde kommune i Sogn og Fjordane fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Vassbrekka Kraft AS
Referanse	200805458
Dato	08.06.2016
Notatnummer	KSK-notat 55/2016
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Henrik Langbråten

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven til bygging av Vassbrekka kraftverk. Søknaden behandles etter kapittel 3 i samme lov. Det er søkt om tillatelse etter energiloven til etablering av nødvendige høyspentanlegg.

Vassbrekka Kraft AS søker om å få bygget Vassbrekka kraftverk i Førde kommune i Sogn og Fjordane. En utbygging vil berøre en elvestrekning på totalt 2800 meter med et inntak i Anga og Stoelva på kote 392 og kraftstasjon på kote 230. Nedbørfeltet til kraftverket blir på 25 km² med et midlere tilsig på 78,8 mill. m³ per år. Middelvannføringen er på 2,5 m³/s. Kraftverket er planlagt med en installert effekt på 5 MW, og beregnet årlig kraftproduksjon er på 20,5 GWh. Største og minste slukeevne vil bli henholdsvis 3,75 m³/s og 0,188 m³/s. Det er foreslått slipp av minstevannføring på 150 l/s om sommeren, og 110 l/s resten av året.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 20,5 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2013-15) har NVE klarert drøyt 2,0 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Førde kommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune tilrår at det gis konsesjon. **Fylkesmannen i Sogn og Fjordane** frarår ikke at det gis konsesjon. **Naturvernforbundet og Sogn og Fjordane Turlag** går imot en utbygging av Vassbrekka kraftverk. **Statens vegvesen** har kun generelle merknader til prosjektet. Mange av høringspartene har også kommentert at der er behov for enkelte avbøtende tiltak. I hovedsak er det behovet for en økt minstevannføring om sommeren som ble fremhevet. **Sunnfjord Energi Nett AS** har også kommentert at det per i dag ikke er ledig kapasitet i det eksisterende nettet i området.

Vassbrekka kraftverk vil som omsøkt produsere 20,5 GWh i et gjennomsnittlig år og ha en utbyggingskostnad på 2,87 kr/kWh som er lavere enn gjennomsnittet for konsesjonssøknader de siste årene. I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Vassbrekka kraftverk vil være et bidrag til en fornybar energiproduksjon med relativt lav utbyggingskostnad og med begrensede miljøeffekter. NVE mener at konfliktene ved en utbygging av Vassbrekka kraftverk er begrenset og i hovedsak knyttet opp mot landskap, friluftsliv, kulturminner og biologisk mangfold, og dette er vektlagt i vedtaket.

NVE mener inngrepene i forbindelse med etableringen av kraftverket vil være beskjedne og ligge relativt skjult i terrenget eller i allerede påvirkede områder. En redusert vannføring i elva vil etter NVEs syn ikke medføre vesentlige landskapsmessige konsekvenser, gitt en tilstrekkelig minstevannføring.

I forhold til biologisk mangfold mener NVE at en tilstrekkelig minstevannføring forbi inntaket hele året vil opprettholde forholdene for biologisk mangfold i og rundt hele elva i tilstrekkelig grad.

NVE mener prosjektet kun vil gi mindre negative konsekvenser som kan avbøtes tilstrekkelig gjennom vilkår, slik at fordelene ved tiltaket er større enn skadet og ulemper. Det kan derfor gis konsesjon til prosjektet.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Vassbrekka Kraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Vassbrekka kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Småkraftpakke Askvoll – Førde

NVE har foretatt en felles behandling av 12 søknader om tillatelse til bygging av småkraftverk Askvoll, Førde og Naustdal kommuner. Respektive *bakgrunn for vedtak*-notater for de 12 søknadene er angitt i tabellen under.

KOMMUNE	KRAFTVERK	PRODUKSJON (OMSØKT)	PRODUKSJON (GITT)	KOSTNAD (Kr/kWh i 2015-tall)	KSK- NOTAT NR.
Askvoll	Bakkeelva	8,0	8,0	3,48	50/2016
	Fossevika	18,6	0	3,04	49/2016
	Rørvika	6,2	0	3,74	51/2016
Førde	Anga	19,0	18,0	3,71	53/2016
	Ervikselva*	16,6	16,6	3,39	48/2016
	Hellevang	6,7/5,5	0	5,13/6,25	47/2016
	Hundsåna	9,9	9,0	5,10	52/2016
	Marka	12,3	0	4,71	46/2016
	Støselva	6,0	6,0	3,96	54/2016
	Torvik*	11,9	0	3,07	48/2016
	Vassbrekka	20,5	18,8	3,04	55/2016
	Naustdal	Øvre Redal	5,5	0	3,72
Sum		141,2	76,4		

* *Ervikselva og Torvik kraftverk er konkurrerende søknader. Prosjektene er gjensidig utelukkende.*

En samlet behandling av sakene er valgt for å gjøre det enklere for NVE å vurdere samlet belastning av de konsesjonssøkte tiltakene og gi en mer helhetlig oversikt over fordeler og ulemper for allmenne interesser. Samlet høringsutsendelse av sakene gjør det også lettere for høringsparter å vurdere sakene opp mot hverandre og gi mer grundige innspill på samlet belastning.

Under behandling av de 12 søknadene i Askvoll- og Førdepakka har NVE vurdert hver enkelt sak for seg og vurdert sumvirkningene av eksisterende og nye utbygginger der hvor NVE har funnet dette relevant.

I høringsperioden for sakene ble det fremmet innsigelse av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane til Fossevika kraftverk på grunn av konsekvenser for landskap og friluftsliv. NVE har ikke sett det nødvendig å avholde innsigelsesmøte med Fylkesmannen i Sogn og Fjordane siden vi har imøtekommet fylkesmannens innsigelse.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene ved seks av de omsøkte kraftverkene er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Anga, Bakkeelva, Ervikselva, Hundsåna, Støselva og Vassbrekka kraftverk.

NVE vurderer også fordelene av Torvik kraftverk med avløp på kote 20 som større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. Etter NVEs syn vil imidlertid fordelene av Ervikselva kraftverk i større grad enn for Torvik kraftverk overstige skader og ulemper for allmenne og private interesser. NVE avslår derfor søknaden om tillatelse til bygging av Torvik kraftverk.

NVE mener at ulempene ved bygging av Fossevika, Hellevang, Marka, Rørvika og Øvre Redal kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er dermed ikke oppfylt for disse sakene og søknadene avslås.

Samlet vil NVEs positive vedtak gi inntil 76,4 GWh i ny fornybar energiproduksjon. Vi mener dette vil gi et bidrag til å oppfylle kravet i den felles sertifikatordningen inngått med Sverige. Disse prosjektene vil etter vårt syn ikke ha vesentlige negative virkninger for allmenne interesser.

Innhold

Sammendrag	1
Småkraftpakke Askvoll – Førde	3
Søknad	5
Høring og distriktsbehandling	8
NVEs vurdering	11
NVEs konklusjon	17
Forholdet til annet lovverk	17
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	19
Vedlegg	22

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Vassbrekka Kraft AS, datert 01.10.2014:

«Søknad om konsesjon for bygging av Vassbrekka Kraftverk

Fallrettseigarane ynskjer å nytte vassfallet i Stoelva og Anga i Førde kommune i Sogn og Fjordane fylke, og søker med dette om fylgjande løyve:

1. Etter vassressurslova, jf. § 8, om løyve til:

- å byggje Vassbrekka kraftverk

2. Etter energilova om løyve til:

- bygging og drift av Vassbrekka kraftverk, med tilhøyrande koplingsanlegg og kraftlinjer som skildra i søknaden.

Vedlagte utgreiing gjev alle naudsynnte opplysningar om tiltaket.»

Vassbrekka kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	25
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	78,84
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	100
Middelvannføring	l/s	2500
Alminnelig lavvannføring	l/s	110
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	906
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	110

KRAFTVERK

Inntak	moh.	392
Avløp	moh.	230
Lengde på berørt elvestrekning	m	2500 + 300
Brutto fallhøyde	m	162
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,384
Slukeevne, maks	l/s	3750
Minste driftsvannføring	l/s	188
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	150
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	110
Tilløpsrør, diameter	mm	700/1200/1400
Tilløpsrør, lengde	m	300/600/1900
Installert effekt, maks	MW	5
Brukstid	timer	4108

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	6,73
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	13,81
Produksjon, årlig middel	GWh	20,54

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	57,3
Utbyggingspris	kr/kWh	2,8

Vassbrekka kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	5,5
Spenning	kV	0,690

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	5,5
Omsetning	kV/kV	0,69/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	30
Nominell spenning	kV	22
		Luftlinje

Om søker

Søker i saken er Vassbrekka Kraft AS. Selskapet er et privat aksjeselskap som er eid av de grunneierne som har fallrettighetene som tilhører prosjektet.

Beskrivelse av området

Planområdet ligger i Angedalen i Førde kommune i Sogn og Fjordane. Angedalen er en dal som strekker seg ca. 2 mil innover fra Førde sentrum. Det nærmeste tettstedet er Førde som ligger ca. 18 km fra utbyggingsområdet. Elven Anga er et sidevassdrag til Jølstra, og elvene har samløp ca. 3 km fra Førdefjorden. Det er bilvei frem til gården Aksla like ved planlagt kraftstasjonsplassering. Derfra går det støls- og traktorveier videre innover i dalen på begge sider av Anga. Disse veiene leder opp til Botnavatnet som ligger på kote 414.

Teknisk plan

Inntak

Vassbrekka kraftverk er planlagt med to inntak, hvorav et hovedinntak i Anga og et mindre inntak i Stoelva. Begge inntakene vil bli etablert på kote 392. Inntaket i Anga vil bli etablert som en betongdam med en lengde på 30 m og en høyde opptil 4 m. Inntaket i Stoelva vil få samme høyde, men en bredde på 15 m. Begge inntaksmagasinerne vil demme opp et areal på ca. 1 daa og et vannvolum på 1000-1500 m³.

Vannvei

Fra inntakene på kote 392 skal driftsvannet føres ned til et sammenkoblingspunkt på kote 335 via to separate nedgravde rørgater. Fra inntaket i Anga vil det bli et ca. 600 m langt nedgravet rør med en diameter på 1,2 m. Fra inntaket i Stoelva vil det være et 300 m langt nedgravet rør med en diameter på 0,7 m.

Fra sammenkoblingspunktet på kote 335 vil det etableres en nedgravet rørgate på 1900 m ned til kraftstasjonen på kote 230. Rørgatetraseen vil i all hovedsak følge den eksisterende stølsveien i området. Søker opplyser om at det stedvis vil være behov for noe sprengning i traseen, og at det enkelte steder må hugges noe skog. Bredden på ryddebeltet er oppgitt til å være på ca. 8-12 m.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt etablert på kote 230. Kraftstasjonen skal plasseres på nordsiden av Anga i et slakt hellende terreng. Driftsvannet skal føres tilbake til Anga via en 10 m lang utløpskanal. Kraftstasjonsbygningen vil få en grunnflate på ca. 80 m² og det skal installeres 2 turbiner med en samlet effekt på 5 MW.

Nettilknytning

Vassbrekka kraftverk skal tilkobles det eksisterende 22 kV distribusjonsnett via en ca. 300 meter lang kabel. 50 meter vil være luftlinje (over elva) og de resterende 250 m vil være jordkabel.

Veier

I hovedsak skal de eksisterende støls- og skogsbilveiene i område benyttes. Søker oppgir at disse veiene skal utbedres/oppgraderes noe. Fallrettseierne er også medeiere i disse veiene. Søker planlegger videre å etablere en ny 3 m bred og 200 m lang adkomstvei fra eksisterende vei frem til inntaket i Anga. Denne veien skal være permanent. Der rørgatetraseen ikke følger den eksisterende stølsveien vil det bli etablert en midlertidig anleggsvei. Denne vil være ca. 750 m lang, og tilbakeføres etter anleggsperioden.

Massetak og deponi

Søker opplyser i søknaden at det ikke vil være behov for permanente uttak eller deponering av masser. Massene til omfylling rundt rørgaten skal tilkjøres fra eksisterende massetak i kommunen.

Arealbruk

Søker har estimert følgende midlertidig og permanent arealbehov for utbygging av Vassbrekka kraftverk:

	Midlertidig arealbehov (da)	Permanent arealbehov (da)	Type
Inntaksområder	5	2	Elvekant/skogsmark
Tilløpsrør	60	0	Skogsmark/utmark
Tilkomstveg, inntak	1	0,6	Skogsmark
Anleggsveg	3	0	Skogsmark
Tilkomstveg, kraftstasjon	1	0,5	Utmark/beitemark
Hengekabel/Jordkabel	0,2	0	Utmark/beitemark
Kraftstasjonsområde	2,5	1	Utmark/elvekant
Sum	72,7	4,1	

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

I kommuneplanen til Førde kommune er planområdet avsatt som et LNF-område.

Samlet plan (SP)

Angedalselva ble i 1984 behandlet i Samla plan for vassdrag, som prosjekt 346 – Jølstra. I SP ble det skissert tre ulike alternativ for å benytte vannet i Angedalselva:

1. Overføring av Botnavatnet til Nausta.
2. Benytte fallet mellom Botnavatnet og Jøstravatnet med regulering av Botnavatnet og overføring av Svidalselva.
3. Et småkraftverk skulle utnytte et 100 m fall i Angedalselva med overføring av tre sideelver og 3 m regulering av Botnavatnet.

Dette prosjektet er å anse som en del av prosjekt nr. 3, der Botnavatnet ev. kan reguleres på et senere tidspunkt om det blir aktuelt og det blir gitt konsesjon. NVE kan derfor fatte vedtak i saken.

Verneplan for vassdrag

Anga er ikke vernet i henhold til Verneplan for vassdrag.

Nasjonale laksevassdrag

Tiltaket berører ikke nasjonale laksevassdrag.

Andre verneområder

Planområdet ligger i nærheten av Naustdal-Gjengedal landskapsvernområde, men er ikke i direkte berøring med dette. Inntaket i Stoelva og Anga er lokalisert henholdsvis 200 og 400 m nedenfor landskapsverngrensen.

Eventuelle fylkesvise eller kommunale planer for småkraftverk

Fylkestinget i Sogn og Fjordane vedtok i desember 2012 en regional plan med tema knyttet til vannkraftutbygging. Planområdet for vassbrekka kraftverk er ikke spesifikt omtalt i denne planen, med unntak av at Botnen er nevnt som en innfallsport til landskapsvernområdet.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 1.6.2015 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Sogn og Fjordane Turlag og grunneiere. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Førde kommune behandlet søknaden om Vassbrekka kraftverk i et møte i formannskapet den 12.2.2015. Kommunen tilrår at det gis konsesjon til Vassbrekka kraftverk. Kommunen kommenterer at saken er lite konfliktfylt med hensyn til biologisk mangfold, men kan være litt mer utfordrende knyttet til landskap og friluftsliv. De mener videre at en større minstevannføring om sommeren vil være positivt for landskapsbildet.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane kom med en høringsuttalelse per brev datert 6.3.2015. Fylkesmannen har følgende konklusjon angående Vassbrekka kraftverk:

«Bygginga av Vassbrekka kraftverk vil medføre synlege inngrep og redusert vassføring i eit område med store allmenne interesser. Det mest uheldige inngrepet vert inntaket i Slettebotselva som vil liggje rett ved, og godt synleg frå, ein av innfartsportane til Naustdal-Gjengedal landskapsvernområde. Andre inngrep ser i stor grad ut til å kunne tilpassast landskapet og verte lite synlege. Dei to elvane er viktig for landskapsopplevinga i to innfallsportar til Naustdal-Gjengedal landskapsvernområde. Planlagt slepp av minstevassføring er etter vår vurdering ikkje tilstrekkeleg som avbøtande tiltak. Estimert produksjonsmengd for Vassbrekka kraftverk er rekna som mykje for eit småkraftverk.

Fylkesmannen vil, utifrå det som er sagt ovanfor, ikkje rå frå at det vert gjeve konsesjon til Vassbrekka kraftverk. Vi meiner at minstevassføringa i sommarperioden bør aukast minst til 5-persentil for å avbøte skade på friluftsiinteressene.»

Sogn og Fjordane fylkeskommune kom med en høringsuttalelse per brev den 27.2.2015. Fylkeskommunen anbefaler at det gis konsesjon til Vassbrekka kraftverk, da de mener fordelene ved prosjektet er større enn ulempene for allmenne og private interesser. Av hensyn til landskap, brukerinteresser og kulturminne mener de at minstevannføringen om sommeren må økes.

Statens vegvesen kom med en høringsuttalelse i brev datert 16.12.2014. Statens vegvesen har kun generelle merknader/kommentarer til gjeldene prosedyrer for nærføring av kabler, byggegrensar til vei, avkjørsler og spesialtransport.

Sunnfjord Energi Nett AS kom med en høringsuttalelse per brev datert 25.02.2015. De hadde følgende merknader angående nettilknytningen:

«Nettsituasjonen for kraftverka i Angedalen i Førde: Det er ikkje kapasitet til å knyte til så store kraftverk som Vassbrekka (5 MW) og Anga Kraftverk (5 MW).

Tre kraftverk produserer inn på dette nettet i dag: Fura Kraft (1,25 MW), Grøvla (3 MW) og Botnabakken (0,2 MW). Vassbrekka kraftverk ligg innerst inne i Angedalen og vil løyse ut nettførsterkingar heilt fram til Tefre, ein avstand på om lag 12,5 km og dermed ein kostnad på om lag 20 millionar kroner. Anga Kraftverk ligg nært eit sterkt punkt og tilknytning av dette vil medføre relativt små nettførsterkingar.»

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane kom med en høringsuttalelse per brev datert den 27.2.2015. De hadde følgende konklusjon angående Vassbrekka kraftverk:

«Fordi inntaka ligg i randsona og nær grensa for Naustdal-Gjengedal landskapsvernområde, og av omsyn til opplevingsverdien i dette mykje brukte området, går Naturvernforbundet mot denne utbygginga. Subsidiært er vårt syn at minstevassføringa må vere atskilleg større enn det er søkt om. Det kan dempe den visuelle effekten noko.»

Sogn og Fjordane Turlag kom med en høringsuttalelse per brev datert 23.2.2015. Turlaget anbefaler at det ikke gis konsesjon til Vassbrekka kraftverk. Hovedmomentene i Turlagets frarådning er negative konsekvenser for biologisk mangfold, for lav minstevannføring, at det er store brukerinteresser i området, at kraftverket er planlagt nærheten til landskapsvernområdet og den samlet belastningen i kommunen.

Søker har i epost den 26.5.2015 kommentert de innkommende høringsuttalelsene på følgende måte:

«Viser til dei mottekne høyringsuttalelsene og vil påpeike det positive som ligger i Fylkesmannen, Fylkeskommunen og Førde kommunen si tilråding i prosjektet.

Vi har få merknader til høyringsuttalelsene slik dei fremstår ettersom det har ved planlegging av anlegget vert fokus fra grunneigarar å ta hensyn til natur, dyreliv og friluftsiinteresser. Kommentaranane som er komt har vert en del av spørsmålene som har blitt vurdert i prosessene ved utarbeiding av konsesjonssøknaden.

Ved realisering av dette prosjektet er vi av den oppfatning at det vil gi en sikrere tilgang til strøm i Angedalen, der det har vert store problemer på vinterstid dei siste årene med fleire utfall ifbm jul og nyttår 2014.

Det er vesentlig at økonomien i prosjektet ikkje blir svekket ved eventuelle tiltak som måtte komme ifbm misntevassføring o.l for å kunne realisere prosjektet.

Selskapet og grunneigarar innstilt på å gjøre området så attraktivt som mulig for både friluftsiintereserte og andre som vil nytte naturen i Angedalen.»

Sogn og Fjordane Turlag kom med en tilleggsuttalelse etter befaring, per brev datert 12.6.2015. De hadde følgende merknader:

«Ein vil orientere om i brevs form at synfaringa ikkje burde vore gjennomført grunna snømengden! Marka rett ovenfor kraftstasjonen var snødekket og det var ikkje mogleg å vurdere vegetasjonen i rørgatetraseen, eller komme seg ut frå traktorvegen/Skiløypa.

Biologisk mangfald kunne ikkje vurderast og elvesystemet som SFT hadde vurdert som svært verdifull for økosystemet kunne ikkje synfarast.

Det er viktig for turlaget å sende dette brevet for å ha dokumentert dei ulaglege synfaringsforholda. NVE er ein viktig nøytral part og for dei må det vere av betydning nettopp å få vurdert det biologiske mangfaldet som SFT påpeiker i sitt fråsegn. Under rådende forhold den 1 juni var dette ikkje mogleg.

Sogn og Fjordane Turlag ynskjer at NVE vurderer ein ny synfaring når forholda ligg betre til rette. SFT vil gjerne stille opp igjen.»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 25 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 2,5 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 3. Avrenningen er stabil fra år til år med høst- og vårflo. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 906 og 110 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 110 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 3,75 m³/s og minste driftsvannføring 0,188 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 150 l/s i perioden 01.05. til 30.09. og 110 l/s resten av året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 70 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Det er omsøkt en maksimal slukeevne tilsvarende 150 % av middelvannføringen. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 32 dager i et middels vått år. I 64 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 665 l/s ved kraftstasjonen.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene, som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Vassbrekka kraftverk til omtrent 20,5 GWh fordelt på 6,7 GWh vinterproduksjon og 13,8 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 57,3 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 2,8 kr/kWh.

NVE har gjort et kostnadsoverslag for prosjektet basert på NVEs kostnadsgrunnlag for små vannkraftanlegg med prisnivå 1.1.2010, og har kommet frem til omtrent de samme utbyggingskostnader som oppgitt i søknad. Kostnadsoverslaget har en usikkerhet på +/- 20 %. Usikkerheten i kostnadsoverslag i denne fasen er relativt stor og endelig investeringsbeslutning må vurderes av søker på grunnlag av gitt konsesjon og senere anbud og tilbud.

Basert på konsesjonssøkers verdier for produksjon og kostnad referert til prisnivå 1.1.2015 vil prosjektet ha en spesifikk utbyggingskostnad på 2,87 kr/kWh og LCOE på 24 øre/kWh. Dette er bedre enn gjennomsnittlig sammenlignet med konsesjonssaker de siste årene. Energikostnaden over levetiden tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positiv netto nåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 5 øre/kWh.

Naturmangfold

Naturtyper

Bioreg AS har på vegne av søkerne utarbeidet en rapport om det biologiske mangfoldet i influensområdet til Vassbrekka kraftverk. Det ble i den forbindelse gjennomført feltarbeid i området den 2.7.2008 og 21.7.2008.

Bioreg AS har registrert to lokalt viktige (C-verdi) naturtypelokaliteter innenfor planområdet til Vassbrekka kraftverk. Dette gjelder naturtypelokaliteten gammel slåttemark/beitemark som er registrert i tilknytning til to gamle seterstøler i området (Øyastølen og Indrebøstølen). Det ble ikke registrert noen rødlistearter i tilknytning til disse lokalitetene.

En utbygging av Vassbrekka kraftverk vil ikke medføre direkte arealinngrep i de to naturtypelokalitetene. Rørgatetraseen vil gå nært opptil lokalitetene, men det er ikke planlagt at denne skal gå gjennom lokalitetene. NVE mener at det ved en ev. konsesjon bør fokuseres særskilt på disse områdene i detaljplanleggingen. NVE kan dermed gjennom detaljplangodkjenningen se til at rørgatetraseen legges på en skånsom måte forbi naturtypelokalitetene.

NVE legger til grunn at en eventuell utbygging ikke vil påvirke, eller ha negative konsekvenser for verdifulle naturtyper eller vegetasjonstyper i området.

Arter

Det ble i forbindelse med Bioreg AS sin kartlegging av området ikke registrert noen rødlistearter innenfor influensområdet. NVE har heller ingen andre opplysninger som tilsier at det finnes rødlistede arter innenfor influensområdet. Bioreg AS kommenterer at det kan være et visst potensial for funn av beitemarkssopp på de to avgrensede naturbeitemarkslokalitetene.

En redusert vannføring i Anga vil kunne gi en viss ulempe for vanlige karplanter, lav og mose i og langs elva. Ved en eventuell konsesjon vil det derfor være viktig med en minstevannføring som vil ivareta disse artsgruppene. NVE legger vekt på at det ikke er registrert rødlistede moser og lav i tilknytning til elva. Sidebekker i restfeltet vil sammen med pålagt minstevannføring også bidra med en vesentlig restvannføring.

NVE mener at tiltaket ikke vil medføre vesentlige negative virkninger og at forholdet til arter ikke vil være avgjørende for konsesjonsspørsmålet for Vassbrekka kraftverk. Dette gjelder ved slipp av en minstevannføring som vil være tilstrekkelig for å opprettholde levevilkårene for elvetilknyttede eller fuktighetskrevende arter.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Vassbrekka kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og

virksomheter på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jmfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Vassbrekka kraftverk finnes det to registrerte naturtyper. En eventuell utbygging av Vassbrekka kraftverk vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt eventuelle avbøtende tiltak.

NVE har også sett på virkningen fra Vassbrekka kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Selv om Vassbrekka kraftverk ligger i en region med en del utbygd vannkraft, mener NVE at tiltaket ikke vil medføre en vesentlig økning i den samlede belastningen på blant annet biologisk mangfold og landskap. I influensområdet finnes det kun arter som er vanlige i regionen. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jmfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap/friluftsliv/brukerinteresser

Vassbrekka kraftverk vil påvirke en strekning på ca. 2500 meter av Angedalselva (Anga) og ca. 300 m av Stoelva. Anga har sitt opphav i Botnavatnet mens Stoelva drenerer fra feltene ved Slettebotn og Indreboten, med grenser i nord og vest mot Naustdal.

I den øvre delen av planområdet går elvene i et relativt bratt terreng frem til samløpet mellom elvene. I den nedre delen har elva imidlertid et roligere løp. Øverste del av elvestrekningen som er tenkt utnyttet renner i et relativt bratt terreng, mens den midtre og nedre delen har et roligere løp. Fra samløpet mellom elvene på kote 320 og ned til kote 260 deler elven seg i flere små løp. Her er det også tett vegetasjon langs elva. Elva renner i hovedsak på et morenelag der substratet er en blanding av steingrunn og grus.

Inntaket i Anga er planlagt i et område med kun stedvis innsyn fra veiene. Vegetasjonen langs veiene vil i stor grad skjerme for innsyn til området. Dette er også et område der elva har skåret seg noe ned i terrenget, noe som medfører at inntaket etter NVEs mening ikke vil være et markant element i terrenget. Inntaket i Stoelva er planlagt der stølsvegen passerer over elva. NVE mener dette medfører at inntaket ikke vil representere et inngrep av vesentlig betydning for landskapet.

Rørgaten er planlagt nedgravet på hele strekningen mellom inntakene og kraftstasjonen. Dette sammen med at røret vil bli etablert i nær tilknytning til den eksisterende stølsveien på store deler av strekningen medfører at de negative konsekvensene av etableringen etter NVEs syn vil være små. I enkelte områder må det ryddes noe skog, men på sikt vil disse områdene revegeteres. I driftsfasen til kraftverket vil dermed de landskapsmessige virkningene av rørgatetraseen være små.

Anleggsvegen som skal etableres langs deler av rørraseen, der den ikke følger stølsveien, vil være godt synlig i anleggsfasen. Denne vegen er midlertidig og vil bli fjernet etter endt anleggsperiode. De langsiktige virkningene av anleggsveien vil derfor være små. Ellers vil den eksisterende veien i området

i hovedsak bli benyttet til anleggsarbeidet, og dette medfører dermed ingen vesentlige negative virkninger for landskapet i området.

Kraftstasjonen og adkomstveien til denne er planlagt i et område med lav landskapsmessig verdi, og som er preget av eksisterende veier og bebyggelse i nærheten. Stasjonen og veien vil etter NVEs mening ligge godt tilpasset i terrenget, og vil kun ha en lokal påvirkning på landskapet.

Tilknytting til eksisterende distribusjonsnett er planlagt som en 50 m lang luftlinje og 250 m lang jordkabel. NVE mener den korte hengekabelen ikke vil ha vesentlige negative virkninger for landskapet. Det finnes også allerede andre tekniske inngrep i dette området.

En utbygging av Vassbrekka kraftverk vil medføre en redusert vannføring på utbygningsstrekningen. Totalt vil en strekning på 2800 meter få redusert vannføring. Etter en utbygging vil vannføringen bestå av minstevannføringen, restvannføring, samt flomoverløp i flomperioder. I planområdet renner elva relativt skjult i øvre del av terrenget, slik at en redusert vannføring ikke vil medføre vesentlige landskapsmessige konsekvenser. NVE vurderer det som viktig med minstevannføring for å unngå tørrlegging av elva. Dette vil være et viktig avbøtende tiltak og vil bli vurdert i vilkårene dersom det gis konsesjon til tiltaket. En tilstrekkelig minstevannføring vil sammen med flomoverløp og restvannføring bidra til at innrykksstyrken til elva ikke blir vesentlig forringet ved en eventuell konsesjon.

NVE merker seg at området som omfattes av Vassbrekka kraftverk er preget av menneskelig aktivitet. Det går veier på begge sider av elva, det er gamle stølsområder i området og det er bebyggelse rett nedenfor den omsøkte kraftstasjonen. NVE mener derfor at de tekniske inngrepene i form av inntak, rørgate og kraftstasjon ikke vil fremstå som fremmedelementer i dette området eller endre graden av urørthet. NVE legger også vekt på at det i hovedsak skal benyttes eksisterende veier i forbindelse med en utbygging av kraftverket.

NVE legger til grunn at inngrepene i forbindelse med etableringen av Vassbrekka kraftverk vil være beskjedne og ikke etterlate varige sår i naturen. Anleggsperioden vil medføre økt aktivitet i området, og det vil være synlige spor – spesielt langs rørgatetraseen. Dette er derimot områder hvor det eksisterer en vei i dag. Effekten i driftsfasen vil også derimot være minimal. NVE forutsetter at det ved en eventuell konsesjon slippes en tilstrekkelig minstevannføring for å ivareta elva som landskapselement.

NVE mener konsekvensene for bruker- og friluftslivsinteressene i denne sakene må ses i sammenheng med landskapskonsekvensene av tiltaket, når bruker- og friluftslivsaktivitet som her ofte er basert på landskapsopplevelsene.

Planområdet er relativt lett tilgjengelig for allmenheten, og det er mange etablerte veier i området. Det opplyses om at området er brukt av grunneier, lokale og turister til et tradisjonelt friluftsliv som turgåing, bærplukking, jakt og fiske. Det er turløyper som går fra parkeringsplassen ved Aksla som fører opp til Sandfjellet og forbi Brekkestølen til Longevasshytta. Fra parkeringsplassen ved Aksla kan man også følge veien inn til Botnavatnet. Her kan man krysse en bru ved utløpet av vannet, og gå en sti til veien som går på nordvestsiden av elva. Denne veien kan man følge nedover til en bru over elva, litt nedstrøms omsøkt kraftstasjonsplassering. Dette er en rundtur på ca. 7 km. Turlaget opplyser om at den turen er særlig mye benyttet. Området ved Botnavatnet er også regnet som en innfallsport til landskapsvernområdet Naustdal-Gjengedal.

En utbygging av Vassbrekka kraftverk vil ikke hindre fremtidig ferdsel langs de etablerte turstiene som leder videre opp til landskapsvernområdet eller rundturen om Botnavatnet. Da inngrepene vil være lite synlige i driftsfasen vil en utbygging dermed ikke medføre vesentlig negative konsekvenser for friluftslivsaktiviteten i området.

NVE vil ved en detaljplanlegging og senere oppfølging i anleggsperioden påse at kraftverket bygges ut på en god måte dersom det blir gitt konsesjon. Vi vurderer videre at en sesongtilpasset minstevannføring på utbygningstreknningen vil ivareta elvene som landskapslementer i tilstrekkelig grad. NVE mener derfor at en utbygging av Vassbrekka kraftverk heller ikke vil senke området verdi for friluftsliv i avgjørende grad.

NVE merker seg Vassbrekka kraftverk er omsøkt med inntak rett nedstrøms grensen til Naustdal-Gjengedal landskapsvernområde. Den omsøkte utbyggingen vil imidlertid ikke medføre inngrep innenfor landskapsvernområdets grenser. Det er vår vurdering at de områdene med størst verneverdi allerede er omfattet av landskapsvernområdet, og at ikke Vassbrekka kraftverk derfor vil ha direkte innvirkning på verneinteressene i området. Vi mener at utbygging av småkraft i randsonen allikevel må tilpasses slik at det ikke blir til unødige sjenanse sett innenfra disse områdene. NVE mener at prosjektområdet sett under ett ikke kan karakteriseres som viktig for opplevelsen av det store, sammenhengende naturområdet med urørt preg som omfattes av landskapsvernområdet ovenfor tiltaksområdet. NVE mener derfor at en utbygging av Vassbrekka kraftverk ikke vil gi særlige negative virkninger for landskapsvernområdet ved en utbygging etter fremlagte planer.

Kulturminner

Angedalen er en gammel seterdal med stedvis gjenværende kulturlandskap. Det er også flere støler i området. Av disse stølene er det Brekkestøyle, Indrebøstøyle og Øyastøyle som ligger nærmest utbyggingsområdet. Det er de to sistnevnte stølene som ligger aller nærmest, og ev. kan bli påvirket av en utbygning av Vassbrekka kraftverk.

For Øyastølen vil ikke de tekniske tiltakene komme i direkte berøring med stølsområdet, slik at det kun er anleggsfasen med en økt trafikk og støy i området som vil medføre negative konsekvenser. Stølen er ikke i drift i dag, slik at de negative konsekvensene i anleggsfasen vil dermed være små. I driftsfasen vil det være en redusert vannføring i elva forbi stølen som vil være den negative konsekvensen av en utbygging. NVE mener at med en tilstrekkelig fastsatt minstevannføring vil også denne påvirkningen være minimal og ikke senke stølsområdets verdi.

Det er i hovedsak de samme negative konsekvensene som gjelder for Indrebøstøyle. Både i anleggsfasen og driftsfasen. NVE bemerket imidlertid at rørgatetraseen her er planlagt mye nærmere stølen enn tilfellet var for Øyastøyle. NVE mener det derfor vil være viktig med en god detaljplanlegging av prosjektet, for å ta de nødvendige hensyn til dette stølsområdet. NVE forutsetter at søker omtaler dette spesifikt i detaljplanen til prosjektet, ved en eventuell konsesjon. NVE kan dermed gjennom detaljplangodkjenningen påse at det tas nødvendige hensyn for å minimere de negative konsekvensene for Indrebøstøyle.

NVE legger til grunn at en utbygging av Vassbrekka kraftverk ikke vil komme i direkte konflikt med kjente kulturminner, men at det må tas visse hensyn til stølsområdene i detaljplanleggingen.

Konsekvenser av kraftlinjer

Vassbrekka kraftverk er planlagt tilkoblet eksisterende 22 kV linje via en 50 m lang luftlinje og 250 m lang jordkabel. Det har ikke fremkommet motforestillinger til nettilknytningen i høringsfasen, og NVE legger til grunn at nettilknytningen ikke vil medføre negative konsekvenser for biologisk mangfold eller landskap.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Vassbrekka kraftverk som omsøkt vil gi 20,5 GWh i et gjennomsnittså. Dette er en produksjon som er over gjennomsnittet for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Vassbrekka kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 20,5 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2013-15) har NVE klarert drøyt 2,0 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempe ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempe til et akseptabelt nivå.

Førde kommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune tilråder at det gis konsesjon. **Fylkesmannen i Sogn og Fjordane** fraråder ikke at det gis konsesjon. **Naturvernforbundet** og **Sogn og Fjordane Turlag** går imot en utbygging av Vassbrekka kraftverk. **Statens vegvesen** har kun generelle merknader til prosjektet. Mange av høringspartene har også kommentert at der er behov for enkelte avbøtende tiltak. I hovedsak er det behovet for en økt minstevannføring om sommeren som ble fremhevet. **Sunnfjord Energi Nett AS** har også kommentert at det per i dag ikke er ledig kapasitet i det eksisterende nettet i området.

I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Vassbrekka kraftverk vil være et bidrag til en fornybar energiproduksjon med relativt lav utbyggingskostnad og med begrensede miljøeffekter. NVE mener at konfliktene ved en utbygging av Vassbrekka kraftverk er begrenset og i hovedsak knyttet opp mot landskap, friluftsliv, kulturminner og biologisk mangfold, og dette er vektlagt i vedtaket.

NVE mener inngrepene i forbindelse med etableringen av kraftverket vil være beskjedne og ligge relativt skjult i terrenget eller i allerede påvirkede områder. En redusert vannføring i elva vil etter NVEs syn ikke medføre vesentlige landskapsmessige konsekvenser, gitt en tilstrekkelig minstevannføring.

I forhold til biologisk mangfold mener NVE at en tilstrekkelig minstevannføring forbi inntaket hele året vil opprettholde forholdene for biologisk mangfold i og rundt hele elva i tilstrekkelig grad.

NVE mener prosjektet kun vil gi mindre negative konsekvenser som kan avbøtes tilstrekkelig gjennom vilkår, slik at fordelene ved tiltaket er større enn skadet og ulemper. Det kan derfor gis konsesjon til prosjektet.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Vassbrekka Kraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Vassbrekka kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Vassbrekka Kraft AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer en nettilknytning på 50 meter 22 kV luftlinje og 250 meter 22 kV jordkabel til eksisterende linjenett samt installering av en generator med spenning på 0,69 kV og en transformator for omsetning til 22 kV.

Sunnfjord Energi AS er områdekonsesjonær og skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Etter etablert praksis kan nødvendige høyspentanlegg bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon. Hvis dette gjøres, er det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. De elektriske komponentene som installeres inne i kraftverket krever ikke konsesjon etter energiloven (jamfør Odelstingsproposisjon nr 43 1989-90, s 87). Bygging og drift av de elektriske komponentene i kraftverket omfattes av FOR-2006-04-28-458 *Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg* og FOR-2005-12-20-1626 *Forskrift om elektriske forsyningsanlegg* og ivaretas av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Etter vilkår i områdekonsesjonen skal områdekonsesjonær fremlegge planer for ny nettilknytning og eventuell forsterkning for kommune, fylkesmann, grunneiere og andre berørte for uttalelse. Ved uenighet om løsninger kan områdekonsesjonær legge saken frem for NVE som da vil behandle saken som en anleggskonsesjon.

Virkningene av nettilknytningen har inngått i NVEs helhetsvurdering av kraftverksplanene. NVE viser til vår vurdering av nettilknytningen tidligere i dette notatet.

NVE har ikke gjort en egen vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jamfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	2500
Alminnelig lavvannføring	l/s	110
5-persentil sommer	l/s	906
5-persentil vinter	l/s	110
Maksimal slukeevne	m ³ /s	3,75
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	150
Minste driftsvannføring	l/s	18

I søknaden er det foreslått slipp av minstevannføring på **150 l/s** i perioden 1/5 til 30/9 og 110 l/s resten av året.

Flere av høringspartene har kommentert viktigheten av at det slippes en tilstrekkelig minstevannføring for å ivareta biologiske og landskapsmessige verdiene i området.

NVE mener i likhet med søker og høringsinstansene at det må slippes vann forbi inntaket til kraftverket hele året for å avbøte konsekvensene for landskap, friluftsliv og fuktrevende arter knyttet til berørt elvestrekning. Vi er også av den oppfatning også at behovet for minstevannføring er størst om sommeren. NVE mener at sommersesongen for minstevannslipp må vare ut september for å ivareta de nevnte verdiene på best mulig måte. Minstevannføring vil være viktig for å opprettholde de landskapsmessige verdiene til elva, som igjen er viktig for friluftslivet i området. Minstevannføringen vil også være viktig for de biologiske verdiene knyttet til elva. Vi registrerer at det ikke er funnet viktige natur- og landskapsverdier i tilknytning til utbyggingsområdet som skulle tilsi en minstevannføring utover annet enn i størrelsesorden med sesongmessige lavvannføringer.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på **900 l/s** i tiden 1/5 til 30/9 og **110 l/s** resten av året. Herav skal **700 l/s** av minstevannføringen slippes fra inntaket i Anga i tiden 1/5 til 30/9 og **80 l/s** resten av året. Tilsvarende tall for inntaket i Stoelva blir da **200 l/s** i tiden 1/5 til 30/9 og **30 l/s** resten av året. I forhold til søknaden vil dette gi en redusert produksjon på 1,7 GWh/år, basert på oppgitte tall fra søker. Samlet produksjon vil da bli på 18,8 GWh/år. Etter vårt syn er ikke denne reduksjonen avgjørende for økonomien i prosjektet.

Dersom tilsiget ved inntaket er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jmfør våre merknader under avsnittet "Forholdet til energiloven".

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Kote 392. Som beskrevet i søknaden. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Nedgravet på hele strekningen. Som beskrevet i søknad
Kraftstasjon	På kote 230. Som beskrevet i søknaden.
Største slukeevne	3,75 m ³ /s
Minste driftsvannføring	188 l/s
Installert effekt	5 MW
Antall turbiner/turbintype	2 stk francisturbiner
Vei	Permanente og midlertidige veier som beskrevet i søknaden.
Avbøtende tiltak	Forholdet til stølsområdene skal omtales særskilt i detaljplanen.

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Post 10: Registrering av minstevannføring m.v.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vedlegg

Oversiktskart

